

Ökotugitegevuse projekti tegevuste mõju hindamine

14/09/2011, Helsingi
Kaia Treier

Estonian, Latvian & Lithuanian Environment

Ettekande sisu

- Töö eesmärk ja lähtekoht
- Metoodika ja töökorraldus
- Tulemused
- Järeldused
- Ettepanekud ja soovitusused

Töö eesmärk ja lähtekoht (1/2)

Eesmärk:

- hinnata projekti tegevuste mõju Tallinna, Rakvere ja Tartu linnavalitsustes ja nende allasutustes;
- esitada konkreetsete tähelepanekud ja töötada välja konkreetsete soovitusel ökotugitegevuse edukaks jätkumiseks.

Töö eesmärk ja lähtekoht (2/2)

Hindamise periood: mai – august,

*Hinnati nende tegevuste mõju,
mis leidsid aset enne 01/06/2011.*

Töö tulemus: projektimeeskonnale
suunatud kõigile
huvilistele kättesaadav
aruanne

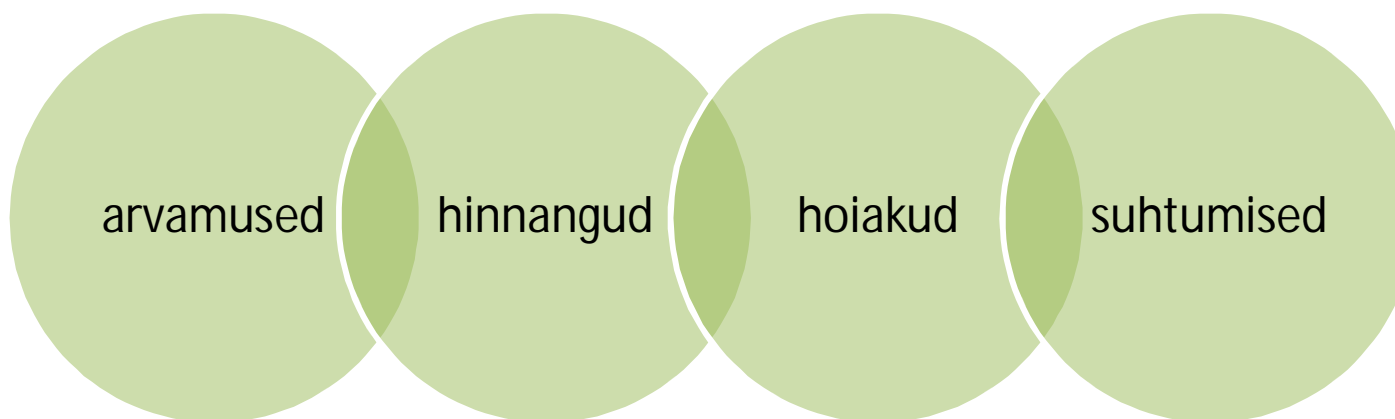

Metoodika ja töökorraldus (1/4)

Mida hinnati?

Ökotugitegevuse projekti tegevuste mõju

- ökotugiisikule;
- ökotugiisiku töökohal.

Metoodika ja töökorraldus (2/4) - Kuidas hinnati?

- projektiga tutvumine
- küsimustikud
- kohtumised (intervjuud)

Kuidas hinnati -> küsimustikud

Sihtgrupp	Linn	Edastatud küsimustike		Laekunud vastuste arv
		arv	ajavahemik	
Ökotugiisikud	Tartu	17	Juuni - august	22
	Rakvere	4	Juuni	
	Tallinn	33	Juuni - august	
Projekti meeskond	Tartu	2	Mai	5
	Rakvere	1	Juuni	
	Tallinn	3	August	
Juhid	Tartu	6	Juuli	7
	Rakvere	<i>Küsimustkku ei saadetud</i>		
	Tallinn	17	Juuli	
Ökotugiisiku kollegid	Tartu	12	August	20
	Rakvere	5		
	Tallinn	20		
Kokku				54

Kuidas hinnati -> intervjuud

Linn	Toimumisaeg/ajavahemik	Intervjueeritavate arv
Tartu	30.mail (6) ja 16.juunil (6)	12
Rakvere	8.juunil	4
Tallinn	28.juuni – 13.juuli	8
	Kokku	24

Tulemused (1/5)

Tegevuste mõju ökotugiisikule

- suhtumisele ja hoiakutele -> positiivne meelestatus
- uutele teadmistele -> kõrge hinnang toimunud koolitustele
(küsimustikud)
  - > faktid energiasäästu ja prügimajanduse valdkonnas (intervjuud)
- tegutsemisele ja ettevõtlikkusele -> ökotugiiskute enda hinnang
  - > kaaskollegide hinnang

Tulemused (2/5)

Tegevuste mõju ökotugiisiku töökohale

- prügimajandusele -> teema sagedane, kuid kulutused pole vähenenud (küsimustikud)
  - > sortimine rakendunud rohkem kodudes kui töökohtadel (intervjuud)
- töövahendite kasutamises -> paberikulu vähenenud (küsimustikud)
- olmevahendite kasutamises-> ökomärgistega tooteid ja keskkonnale väiksema mõjuga lahendusi peetakse kalliks (intervjuud)

Tulemused (3/5)

Tegevuste mõju ökotugiisiku töökohale

- veekasutuses -> kulutuste vähenemist ei seostatud, kleebiste mõju harjumustele (küsimustikud)
- energiatarbimises -> kulutuste vähenemine valgustusele (küsimustikud)
- liikumisharjumustes -> ökotugiisikute arvamused jagunevad kaheks (intervjuud)

Tulemused (4/5)

Mõju kaugemale ulatuvale tegevusele

- > linnavalitsustes läbiviidavad riigihanked
- > linnakodanikud

Tulemused 5/5

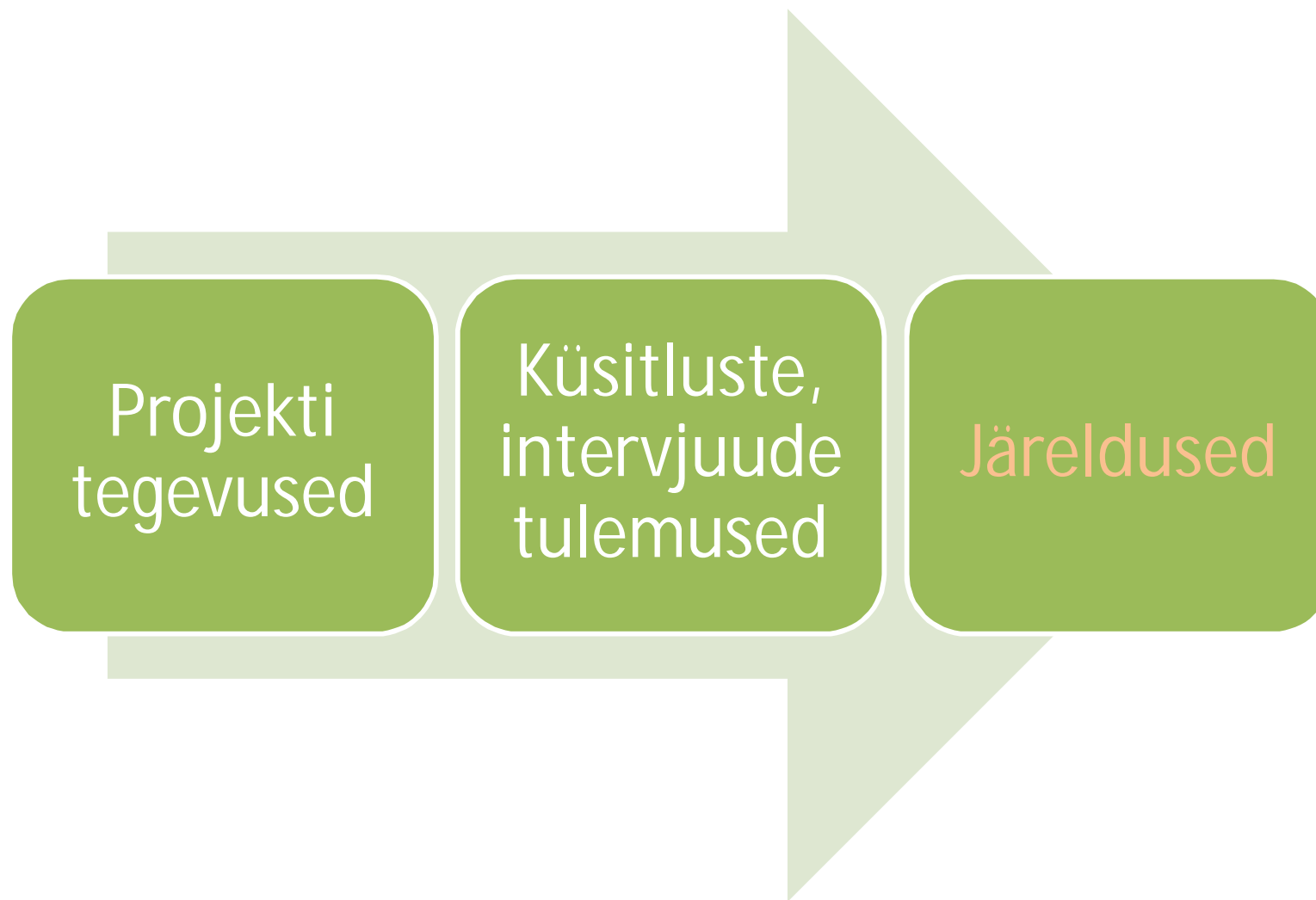
Hinnang tegevuse jätkusuutlikkusele

Tagavad faktorid:

- koolituste ja sotsiaalse võrgustiku toimimise/kujunemise jätkumine;
- juhtkonna toetus.

Järeldused (1/5)

Järeldused (2/5)

Tegevuste mõju ökotugiisikule

Mõju

- suhtumisele ja hoiakutele -> oluline
- uutele teadmistele -> oluline
- tegutsemisele, ettevõtlikkusele -> väike

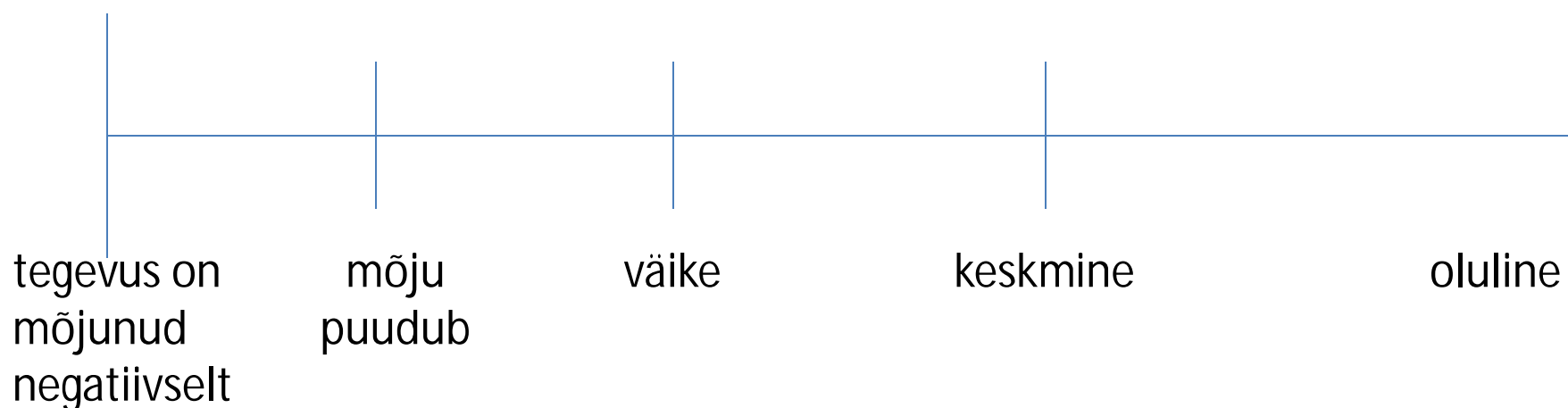

Järeldused (3/5)

Tegevuste mõju **töökohal**

Mõju

- prügimajandusele -> väike
- töövahendite kasutamises – > väike
- olmevahendite kasutamises –> puudub
- veekasutuses –> teadmata

Järeldused (4/5)

Tegevuste mõju **töökohal**

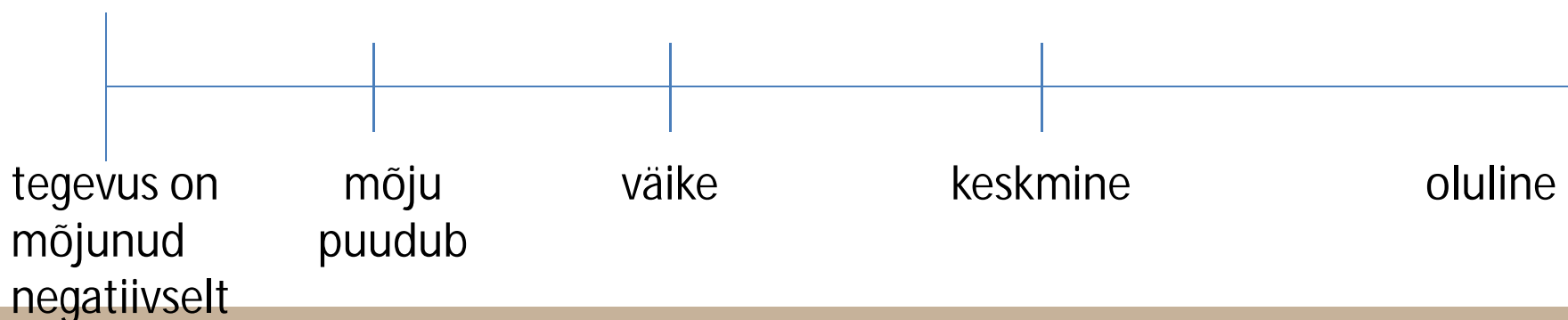
Mõju

- energiatarbimises – > oluline

IDEE: paigutada teisaldatav elektrienergia kulu mõõdik (jõukohane katsetamiseks)

- liikumisharjumustes –> väike

IDEE: CO₂ aruande esitamine koos komanderingu aruandega

Järeldused (5/5)

Mõju kaugemale ulatuvale tegevusele

Mõju

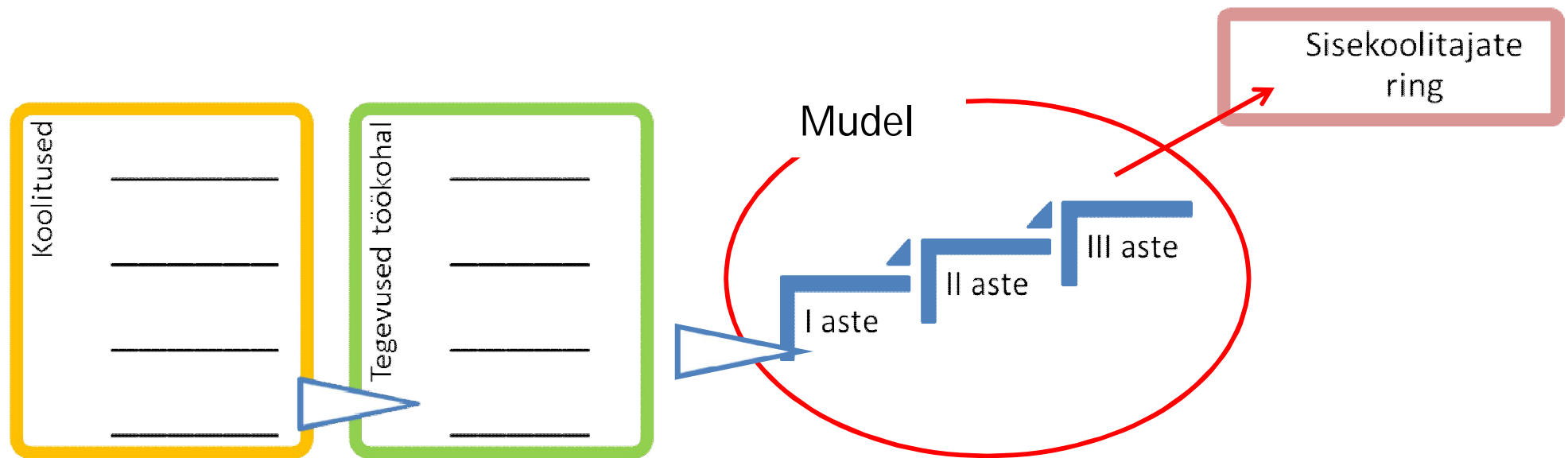
- keskkonnahoidlikes riigihangetes -> puudub;

IDEE: kasutada teiste sarnaste projektide tulemusi, nt projekti [SMART SPP innovation through sustainable procurement](#)

- linnakodanikele -> teadmata.

Ettepanekud ja soovitusused (1/5)

Võimalik ökotugitegevuse mudel

Ettepanekud ja soovitused (2/5)

Koolituse valdkonnas

Jätkata baaskoolitusega.

Alustada spetsiifiliste, väiksematele sihtgruppidele suunatud koolitustega.

Lõpparuandes esitatud ülevaade 9 võimaliku eesseisva koolituse kohta: koolituse teemad, vajaduse selgitus, võimalik koolitaja ja sihtgrupp).

Ettepanekud ja soovitused (3/5)

Tugiraamistiku loomisega jätkamine

Linn	Ökotugitegevuse kajastumine 01.09.2011 seisuga				Lähituleviku suunad
	Ametijuhend	Sisekorraeeskiri	Põhimäärus	Muu	
Rakvere	Ei	Ei	Ei	-	Puudub vajadus dokumentides kajastada
Tallinn (Tallinna Keskkonnaamet)	Ei	Jah	Jah	Tallinna keskkonnastrateegia	Töötada välja ettepanek vastu võtta ökotugitegevust sätestav linnavalitsuse määrus
Tartu	Ei	Ei	Ei	Linnapea käskkiri	ÖTI-d kavatsevad arutada, kuidas pärast projekti lõppu ökotugitegevus saab kajastatud

Ettepanekud ja soovitused (4/5)

Piiriülese koostöö jätkamine

Küsimusele „*Hinnake koostöö tulemuslikkust Soome partneritega?*“ skaalal 10= kõrgeim ja 1= madalaim, jagunesid projekti meeskonna vastused järgnevalt:

hinne 4 – 20%;   hinne 7 – 40%;   hinne 8 – 40%.

Arutelu: *kas kasu on mõlemapoolne?*

Ettepanekud ja soovitused (5/5)

Majanduslike näitjate seire

Algust tehtud

1) Tartu linnavalitsuse 2009 ja 2010 kulude võrdlus (*R.Külavee, 2010*);

Jätkata

2) välja töötatud CO₂ kalkulaatori kohandamine ja kasutusele võtt.

Keskkonnateadlikkus vs keskkonnakäitumine (1/2)

Avalikkuse huvi keskkonnaprobleemide vastu on suur. See aga ei tähenda, et kasvanud oleks ka valmidus keskkonnasõbralikult käituda.

„Keskkonnateadlikkuse ja keskkonnakäitumise
vahel haigutab suur kuristik“

(keskkonnapedagoog U.Kuckartz)

Keskkonnateadlikkus vs keskkonnakäitumine (2/2)

Alati ei peaks küsima, mida üksikisik saab ära teha – mõjusam oleks pöörduda inimrühmade poole ja näidata, mida võib saavutada ühiselt.

See, mis ühele inimesele käib üle jõu, võib jõukohane olla ühele osakonnale, linnavalitsusele, linnadele – arendada tuleks rühmaidentiteeti.

Arutelu

Mida saime teada tagasivaatest?

Kas ökotugiisikud on valmis keerukamateks väljakutseteks?

Kas ökotugiisik on valmis ebapopulaarseteks ettepanekuteks ja/või otsusteks?

Kas ökotugiisikud pidasid oma rolli oluliseks või võtsid seda kohustusena, mille otsa satutud?

